

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Факультет природничих наук

Кафедра біології та екології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК-12 Анатомія та фізіологія центральної нервової системи

Освітня програма Реабілітаційна психологія

Спеціальність 053 Психологія

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № від "01" 29.08.2023р.

м. Івано-Франківськ – 2023 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Анатомія та фізіологія центральної нервової системи
Викладач (і)	Грицуляк Володимир Богданович
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	volodymyr.hrytsuliak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	відповідно до графіка консультацій

2. Анотація до навчальної дисципліни

Дисципліна «Анатомія та фізіологія центральної нервової системи» представляє собою короткий систематичний виклад уявлень про будову мозку, його функціональні і структурні взаємозв'язки, що лежать в основі фізіологічного забезпечення психічних процесів.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета: ознайомити студентів теоретично (із використанням муляжів, таблиць, слайдів, мікропрепаратів, інших засобів) з особливостями будови і функції відділів головного і спинного мозку, рефлекторною діяльністю нервової системи, її сенсорних відділів та з особливостями вищої нервової діяльності. Ці знання є базовими для психологів при вивченні інших дисциплін.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Студент повинен оволодіти наступними компетентностями:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

Програмні результати навчання

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни	
Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12 год. / 4 год.
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18 год./ 6 год.
самостійна робота	60 год. / 80 год.

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	053 «Психологія»	1	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год. д.ф.н. / з.ф.н.		
	лекції	семінар. заняття	сам. роб
Тема 1. Анатомія і фізіологія верхньобічної поверхні півкуль головного мозку	2 год./ 1 год.	2 год. / 1 год.	5 год. / 10 год.
Тема 2. Анатомія і фізіологія присередньої поверхні і білої речовини півкуль головного мозку	- / -	2 год./ 1 год.	5 год. / 10 год.
Тема 3. Анатомія і фізіологія проміжного мозку	1 год. / -	2 год. / -	10 год. / 10 год.
Тема 4. Анатомія і фізіологія середнього і заднього мозку	1 год./ -	2 год. / -	5 год. / 5 год.
Тема 5. Анатомія і фізіологія спинного мозку. Соматична нервова система	2 год./ 1 год.	2 год. / 1 год.	5 год. / 10 год.
Тема 6. Провідні шляхи головного і спинного мозку. Вегетативна нервова система	2 год./ 1 год.	2 год./ 1 год.	10 год. /10 год.

Тема 7. Нейрофізіологічні механізми вищої нервової діяльності	2 год./ 1 год.	2 год. / 1 год.	10 год. / 10 год.
Тема 8. Якісні особливості вищої нервової діяльності людини	1 год. / -	2 год./ 1 год.	5 год./ 10 год.
Тема 9. Контрольна робота по пройденому матеріалу	1 год. / -	2 год.	5 год. / 5 год.
ЗАГ.:	12 год. / 4 год.	18 год. / 6 год.	60 год. / 80 год.

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Вили навчальної роботи	Навчальні тижні																Разом
	вересень				жовтень			листопад					грудень			січень	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
Лекції			00	00			0	0									0
Семінарські з-тя						5	5	5	5	5	5	5	5	5			45
Самостійна р-та														5			5
Екзамен																50	50
Всього за тиждень			0	0		5	5	5	5	5	5	5	5	10		50	100

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система контролю знань здійснюється через екзамен: поточний контроль – 50 балів; підсумковий контроль (екзамен) – 50 балів.	
	Поточний контроль	
	Методи поточного контролю:	
	<ul style="list-style-type: none"> Усний контроль (в ході опитування); Письмовий контроль (контрольна робота в письмовій формі). 	
	Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
	Поточний контроль	50
	Лекція	0
	Семінарське заняття	50
	Підсумковий контроль (екзамен)	50
	Разом	100

	Вид навчальної роботи	Поточний контроль																				
		Лекція 1	Лекція 2	Лекція 3	Лекція 4	Лекція 5	Лекція 6	Лекція 7	Лекція 8	Самостійна робота	Семінарське заняття 1	Семінарське заняття 2	Семінарське заняття 3	Семінарське заняття 4	Семінарське заняття 5	Семінарське заняття 6	Семінарське заняття 7	Семінарське заняття 8	Семінарське заняття 9	Самостійна робота	Екзамен	Всього
		0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	50	100
</																						

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника прагне створити середовище, яке сприяє навчанню, науковій роботі, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку студентів і працівників, підтримці особливої академічної культури взаємовідносин. У цій системі політика дисципліни "Анатомія та фізіологія центральної нервової системи" спрямована на дотримання академічної доброчесності зі сторони викладача і студентів, які включають основні принципи: особистого прикладу; відповідальності; справедливості; сміливості; академічної свободи; взаємоповаги; прозорості; взаємної довіри; партнерства та взаємодопомоги; компетентності й професіоналізму; безпеки та добробуту; законності. Дотримання правил поведінки студентів і викладачів, передбачених Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Пропуски занять (відпрацювання)

Студенти зобов'язані відвідувати заняття, незалежно у якій формі вони проводяться (аудиторно, дистанційно, індивідуальний графік навчання). Систематичні пропуски занять, без поважних на те причин, є підставою для недопущення окремих студентів до складання семестрового контролю. Відпрацювання пропусків без поважних причин дозволяється лише за заявою на ім'я декана і набуття чинності відповідного розпорядження. Пропуски занять за поважних причин, підтверджених документально, відпрацьовуються без попередніх узгоджень.

Невідповідна поведінка під час занять

Студенти, чия поведінка впродовж одного чи кількох занять не відповідає загальним нормам, встановленим Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, можуть бути тимчасово відсторонені від заняття з подальшим індивідуальним відпрацюванням у позаурочний час.

8. Рекомендована література

1. Бондаренко Г. О., Іванова О. О., Макаренко В. С. Збірник інтегрованих тестових завдань з анатомії та фізіології з основами патології та латинської мови: навч. посіб. для студ. вищ. мед. навч. закладів I-II рівнів акредитації. К.: Здоров'я, 2002, 72 с.
2. Купчак С.В., Грицуляк В.Б., Халло О.Є., Долинко Н.П. Анатомія і еволюція центральної нервової системи. Курс лекцій. Івано-Франківськ, 2019, 157 с.
3. Маруненко, Є. О. Неведомська, Г. І. Волковська. Анатомія, фізіологія, еволюція нервової системи: навч. посіб. К.: «Центр учбової літератури», 2013, 184 с.
4. Черкасов В., Кравчук С. Анатомія людини [Текст]: навч. Посібник: 2-е вид. Вінниця: Нова Книга, 2018. 640 с.
5. Головацький А.С. Анатомія людини. Нова Книга, 2015.
6. Помогайбо В.М., Березан О.І. Анатомія та еволюція нервової системи: навч. посіб. Київ: Академвидав, 2013. 160 с.
7. Сакевич В. І., Мастеров, Ю. І., Сакевич Р. П. Посібник для практичних занять з анатомії та фізіології з основами патології. К.: Здоров'я, 2003, 516 с.
8. Федонюк Я. І., Волошин В. Д. Анатомія та фізіологія з патологією. Тернопіль:

- «Укрмедкнига», 2012, 676 с.
9. Спаська А. М., Случик І. Й. Фізіологія центральної нервової системи та вищої нервової діяльності. Курс лекцій, Івано-Франківськ, 2012.
 10. Коляденко, Г. І. Анатомія людини [Текст]: підручник: 7-е вид. К.: Либідь, 2018. 384 с.
 11. Шевчук В.Г. Фізіологія людини. Нова Книга, 2012.
 12. Купчак С. В. Анатомія і еволюція центральної нервової системи: лекції для студентів психологів. Івано-Франківськ, 2009.
 13. Чернокульський С. Т. Анатомія центральної нервової системи. ТОВ К.: "Книга-плюс", 2012, 137 с.

Викладач В.Б. Грицуляк